

सन २०२२-२३ करिता अन्न व पोषण सुरक्षा (पूर्वीचे राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान) वाणिज्यिक पिके अंतर्गत (कापूस, ऊस) करिता सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी दुस-या हप्त्याचा एकूण ₹ १४३.२२३३२ लाख निधी वितरीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : राअसु-२०२२/प्र.क्र.९३/४-अ.

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : २८ डिसेंबर, २०२२

संदर्भ:-

१. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०१७/प्र.क्र.३१/१७-अ, दि.१९/०८/२०१७
२. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-०९१९/प्र.क्र.२२१/१४-अ, दि.०८/११/२०२०
३. वित्त मंत्रालय.भारत सरकार यांचे जापन क्र ,F.NO.1 (13) /PFMS/FCD/2020, DT: 23/03/2021
४. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.साविध्य-२०२१/प्र.क्र.४२/२-अ, दि.०२/०८/२०२१
५. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दि.०८/०८/२०२२
६. केंद्र शासनाचे पत्र No. २-९/२०२०-CU-IV, दि.०९/०५/२०२२
७. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. राअसुअ-२०२२/प्र.क्र.४९/४-अ, दि.१३/०५/२०२२
८. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. No.२-९/२०२० -CU-IV, दि. १८/०८/२०२२
९. कृषी आयुक्तालयाचे पत्र क्र.वि.प्र.३/रा.अ.सु.अ.कापूस/अनु./२८२८१/२२, दि.१८/०८/२०२२
१०. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. राअसुअ-२०२२/प्र.क्र.९३/४-अ, दि.१४/०९/२०२२
११. केंद्र शासनाचे पत्र No. २०-२७/२०१७-NFSM (CA-V), दि.२९/११/२०२२
१२. कृषी आयुक्तालयाचे पत्र क्र.वि.प्र.३/रा.अ.सु.अ.कापूस/अनु./४०२०६/२२, दि.३०/११/२०२२

प्रस्तावना :-

सन २०२२-२३ करिता राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत वाणिज्यिक पिकांकरीता (कापूस, ऊस) रु.७०८.१० लाख निधीच्या कृती आराखडयास (केंद्र व राज्य हिस्सा ६०:४० प्रमाणात) केंद्र शासनाच्या संदर्भ क्र.६ येथील दि.०९/०५/२०२२ च्या पत्रान्वये दिलेल्या मंजूरीच्या अनुषंगाने सदर कृती आराखडयास संदर्भ क्र.७ येथील दि.१३/०५/२०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान केली आहे.

सन २०२२-२३ करिता केंद्र शासनाने अन्न व पोषण सुरक्षा (पूर्वीचे राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान) वाणिज्यिक पिके अंतर्गत (कापूस, ऊस) करिता तीन्ही प्रवर्गाचा पहिल्या हप्त्यापोटी तिन्ही प्रवर्गाकरीता एकूण केंद्र हिस्साचा ₹ १०६.२१ लाख निधी संदर्भ क्र.८ येथील दि.१८/०८/२०२२ रोजी वितरीत केलेला आहे. त्याप्रमाणे सदर योजनेतर्गत पहिल्या हप्त्याचा एकूण रु.१४३.२१ लाख (केंद्र हिस्सा रु.८५.९३+राज्य हिस्सा रु.५७.२८) निधी संदर्भ क्र.१० येथील दि.१४/०९/२०२२ च्या शासन निर्णयान्वये वितरीत केला आहे.

केंद्र शासनाने अन्न व पोषण सुरक्षा (पूर्वीचे राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान) वाणिज्यिक पिके अंतर्गत (कापूस, ऊस) करिता तिन्ही प्रवर्गाचा दुस-या हप्त्यापोटी एकूण केंद्र हिस्साचा ₹ १०६.२१००० लाख निधी संदर्भ क्र.११ येथील दि.२९/११/२०२२ पत्रान्वये वितरीत केलेला आहे.

सन २०२२-२३ मध्ये पहिल्या हप्ताकरिता केंद्र हिस्साच्या समरुप राज्य हिस्सा निधीस वित्तीय मान्यता प्रदान करताना त्रैराशिक रकमा वितरीत झाल्याने PFMS प्रणालीवर SNA-०९ (Excess/Deficit in Treasury

Transfer to SNA) अहवालात राज्य हिस्सा रु. ९३३.३३/- ने कमी वितरीत (Deficit) झाला असल्याचे निदर्शनास आले आहे. PFMS प्रणालीवर SNA-०९ अहवालात तुट दिसणाऱ्या राज्यांना पुढील निधी वितरीत केला जाणार नसल्याचे केंद्र शासनाने स्पष्ट केले होते. मात्र, राज्य शासनाकडून पुढील निधी वितरीत करून घेताना सदरील तुटीतील निधी उपलब्ध करून घेणार असल्याचे कळवून दुसरा हप्ता मुक्त करून देण्यात आला आहे. सदर तुटीच्या रकमेतील रु.२६८/- तुट ही राअसुअ-अन्नधान्ये पिके अंतर्गत असून दुसऱ्या हप्त्याच्या निधीस वित्तीय मान्यता मागविताना त्याप्रमाणे वाढीव राज्य हिस्सा प्रस्तावित केला आहे. सदर निधीचे वितरण स्वतंत्र धारिकेतून करण्यात येत आहे. उर्वरीत रु.६६६/- तुट ही राअसुअ-वाणिज्यिक पिके अंतर्गत असून त्यासाठी दुसऱ्या हप्त्याचा निधी वितरीत करताना उर्वरित वाढीव राज्य हिस्साच्या निधीस वित्तीय मान्यता देण्याची विनंती कृषि संचालक (वि व प्र) यांनी संदर्भ क्र.१२ येथील दि.३०/११/२०२२ च्या पत्रान्वये केली आहे .

त्यानुषंगाने कृषि आयुक्तालयाच्या मागणीप्रमाणे सन २०२२-२३ मध्ये दुस-या हप्त्याचा सर्वसाधारण प्रवर्गाकरिता वाणिज्यिक पिके (कापूस ,ऊस) करिता प्राप्त झालेला केंद्र हिस्स्याचा ₹ ८५.९३००० लाख व राज्य हिस्स्याचा ₹ ५७.२९३३२ लाख (रु.५७.२८६६६ लाख+ सन २०२२-२३ मध्ये पहिल्या हप्त्याचा सर्वसाधारण प्रवर्गाचा कमी वितरीत केलेला राज्य हिस्सा रु.०.००६६६) असा एकूण ₹ १४३.२२३३२ लाख निधी, वितरीत करण्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे -

शासन निर्णय:

- सन २०२२-२३ करिता अन्न व पोषण सुरक्षा (पूर्वीचे राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान) वाणिज्यिक पिके अंतर्गत (कापूस, ऊस) करिता दुस-या हप्त्यापोटी सर्वसाधारण प्रवर्गाचा केंद्र व राज्य हिस्स्याचा एकूण ₹ १४३.२२३३२ लाख निधी (रुपये एक कोटी त्रेचाळीस लाख बावीस हजार तीनशे बत्तीस फक्त) आयुक्त (कृषि) यांना अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीवर वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर निधीचे पीक निहाय तसेच केंद्र व राज्य हिस्स्याचे विवरण पुढीलप्रमाणे आहे:-

(₹ लाख)

अ. क्र.	राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान अंतर्गत वाणिज्यिक पिके	सर्वसाधारण प्रवर्ग		एकूण वितरीत निधी
		केंद्र हिस्सा (६०%)	राज्य हिस्सा (४०%)	
१.	कापूस	५३.२९०००	३५.४७३३३+०.००३३३	८८.६८६६६
२.	ऊस	३२.७२०००	२१.८९३३३+०.००३३३	५४.५३६६६
	एकूण	८५.९३०००	५७.२९३३२	१४३.२२३३२
सन २०२२-२३ मध्ये पहिल्या हप्त्याचा सर्वसाधारण प्रवर्गाचा कमी वितरीत केलेला राज्य हिस्सा रु.०.००६६६ सह				

- परिच्छेद १ मध्ये नमूद केल्यानुसार कापूस पिकांकरिता केंद्र हिस्स्याचा ₹ ५३.२९००० लाख निधी (रुपये त्रेपन्न लाख एकवीस हजार फक्त) आणि राज्य हिस्स्याचा ₹ ३५.४७६६६ लाख निधी (रुपये पस्तीस लाख सत्तेचाळीस हजार सहाशे सहासष्ट फक्त) असा एकूण रु.८८.६८६६६ लक्ष निधी (रुपये अठ्ठ्याऐंशी लाख अडुसष्ट हजार सहाशे सहासष्ट फक्त) वितरीत करण्यात येत आहे .
- परिच्छेद १ मध्ये नमूद केल्यानुसार ऊस पिकांकरिता केंद्र हिस्स्याचा ₹ ३२.७२००० लाख निधी (रुपये बत्तीस लाख बहात्तर हजार फक्त) आणि राज्य हिस्स्याचा ₹ २१.८९६६६ लाख निधी (रुपये एकवीस

लाख ऐक्याऐंशी हजार सहाशे सहासष्ट फक्त) असा एकूण ₹ ५४.५३६६६ लाख निधी (रुपये चोपन्न लाख त्रेपन्न हजार सहाशे सहासष्ट फक्त) वितरीत करण्यात येत आहे.

४. परिच्छेद क्र. १ ते ३ मध्ये नमूद केल्यानुसार, कापूस, ऊस या पिकांकरिता वितरीत केलेला सर्वसाधारण प्रवर्गाचा निधी सन २०२२-२३ मध्ये पुढील लेखाशिर्षाखाली अर्थसंकल्पीत केलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा:-

केंद्र/राज्य हिस्सा	सर्वसाधारण प्रवर्ग	
	कापूस	ऊस
केंद्र हिस्सा	मागणी क्रमांक डी-३ २४०१- पीक संवर्धन १०८, वाणिज्यीक पिके (०१) (०२) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान- कापूस (केंद्र हिस्सा ६०%) (केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१ २५४२) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक डी-३ २४०१- पीक संवर्धन १०८, वाणिज्यीक पिके (०२) (०८) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान- ऊस (केंद्र हिस्सा ६०%) (केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१ ४०५१) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य
राज्य हिस्सा	मागणी क्रमांक डी-३ २४०१- पीक संवर्धन १०८, वाणिज्यीक पिके (०१) (१६) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान- कापूस (राज्य हिस्सा ४०%) (केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१ A२५२) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक डी-३ २४०१- पीक संवर्धन १०८, वाणिज्यीक पिके (०२) (११) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान- ऊस (राज्य हिस्सा ४०%) (केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१ A२४३) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य

५. सन २०२२-२३ मध्ये राज्यात सदर अभियानाची अमंलबजावणी व सनियंत्रण करण्याच्या दृष्टीने निधी आहरण व वितरण करणेसाठी खालीलप्रमाणे नियंत्रण तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण अधिकारी
आयुक्तालय स्तर	आयुक्त (कृषि), कृषी आयुक्तालय, पुणे	सहाय्यक संचालक (लेखा-१) कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

६. शासन निर्णयान्वये अन्न व पोषण सुरक्षा (पूर्वीचे राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान)वाणिज्यिक पिके अंतर्गत (कापूस, ऊस) करिता उपलब्ध करून दिलेल्या एकूण ₹ १४३.२२३३२ लाख निधी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी PFMS प्रणालीवर जिल्हा निहाय खर्चाची मर्यादा निश्चित करावी.
७. या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या निधीचा तात्काळ विनियोग करण्यात यावा तसेच निधी विनियोगाच्या अनुषंगाने संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी वेळोवेळी उपयोगिता प्रमाणपत्र

शासनास सादर करावे. सदर उपयोगिता प्रमाणपत्राच्या आधारे प्रधान सचिव (कृषी) यांच्या स्वाक्षरीने सदर निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र केंद्र शासनास निर्गमित करण्यात येईल.

८. हा शासन निर्णय वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दि.०४/०४/२०२२ नुसार विहित केलेल्या अटींची पूर्तता होत असल्याने तसेच, सदर परिपत्रकानुसार या विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२१२२८१२४२१३६३०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(महेन्द्र घाडगे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

१. मा. मंत्री (कृषी)यांचे स्वीय सहायक ,मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. राज्य मंत्री (कृषी) यांचे स्वीय सहायक ,मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.विरोधी पक्ष नेता ,विधानसभा ,विधानमंडळ सचिवालय ,मुंबई
४. मा.विरोधी पक्ष नेता ,विधानपरिषद ,विधानमंडळ सचिवालय ,मुंबई
५. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
६. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग ,मंत्रालय, मुंबई
८. प्रधान सचिव (कृषी) ,कृषि व पदुम विभाग ,मंत्रालय, मुंबई.
९. आयुक्त (कृषी), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१०. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, अकोला.
११. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषी आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
१२. सर्व विभागीय कृषी सहसंचालक
१३. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी
१४. महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखा परिक्षा व लेखा), मुंबई.
१५. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
१६. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
१७. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
१८. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषी आयुक्तालय, पुणे
१९. वित्त विभाग (कार्या. व्यय-१ / अर्थसंकल्प - १३), मंत्रालय, मुंबई
२०. निवड नस्ती-४अ.